



## Het abc-vermoeden

Sander Dahmen

VU Amsterdam

Vakantiecursus 2017

# Optellen en vermenigvuldigen

Beschouw de natuurlijke getallen

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots\}.$$

# Optellen en vermenigvuldigen

Beschouw de natuurlijke getallen

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots\}.$$

Twee basisoperatie op  $\mathbb{N}$ : optellen en vermenigvuldigen.

# Optellen en vermenigvuldigen

Beschouw de natuurlijke getallen

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots\}.$$

Twee basisoperatie op  $\mathbb{N}$ : optellen en vermenigvuldigen.

Atoom t.a.v. optellen is het getal 1:

$$1 = 1, \quad 2 = 1 + 1, \quad 3 = 1 + 1 + 1, \quad 4 = 1 + 1 + 1 + 1, \quad \dots$$

# Optellen en vermenigvuldigen

Beschouw de natuurlijke getallen

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots\}.$$

Twee basisoperatie op  $\mathbb{N}$ : optellen en vermenigvuldigen.

Atoom t.a.v. optellen is het getal 1:

$$1 = 1, \quad 2 = 1 + 1, \quad 3 = 1 + 1 + 1, \quad 4 = 1 + 1 + 1 + 1, \quad \dots$$

Atomen t.a.v. vermenigvuldigen zijn priemgetallen  $\{2, 3, 5, 7, \dots\}$ :

$$6 = 2 \cdot 3, \quad 12 = 2 \cdot 2 \cdot 3 = 2^2 \cdot 3, \quad 2016 = 2^5 \cdot 3^2 \cdot 7,$$

$$2017 = 2017, \quad 2018 = 2 \cdot 1009, \quad 1 = \text{'leeg product'}.$$

# Optellen en vermenigvuldigen

Beschouw de natuurlijke getallen

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots\}.$$

Twee basisoperatie op  $\mathbb{N}$ : optellen en vermenigvuldigen.

Atoom t.a.v. optellen is het getal 1:

$$1 = 1, \quad 2 = 1 + 1, \quad 3 = 1 + 1 + 1, \quad 4 = 1 + 1 + 1 + 1, \quad \dots$$

Atomen t.a.v. vermenigvuldigen zijn priemgetallen  $\{2, 3, 5, 7, \dots\}$ :

$$6 = 2 \cdot 3, \quad 12 = 2 \cdot 2 \cdot 3 = 2^2 \cdot 3, \quad 2016 = 2^5 \cdot 3^2 \cdot 7, \\ 2017 = 2017, \quad 2018 = 2 \cdot 1009, \quad 1 = \text{'leeg product'}.$$

## Stelling (Hoofdstelling van de rekenkunde)

*Elk natuurlijk getal kan geschreven worden als het product van priemgetallen. Deze schrijfwijze is uniek (op volgorde na).*



# Samenspel tussen de basisoparaties



# Samenspel tussen de basisopparaties

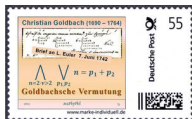


Vermoeden (Goldbach 1742)

*Elk even  $n \in \mathbb{N}_{\geq 4}$  is te schrijven als som van twee priemgetallen.*



# Samenspel tussen de basisoparaties



## Vermoeden (Goldbach 1742)

*Elk even  $n \in \mathbb{N}_{\geq 4}$  is te schrijven als som van twee priemgetallen.*

bv.:  $4 = 2 + 2$ ,  $6 = 3 + 3$ ,  $8 = 3 + 5$ ,  $10 = 3 + 7 = 5 + 5$ .

# Samenspel tussen de basisopdrachten



## Vermoeden (Goldbach 1742)

*Elk even  $n \in \mathbb{N}_{\geq 4}$  is te schrijven als som van twee priemgetallen.*

bv.:  $4 = 2 + 2$ ,  $6 = 3 + 3$ ,  $8 = 3 + 5$ ,  $10 = 3 + 7 = 5 + 5$ .



# Samenspel tussen de basisopdrachten



## Vermoeden (Goldbach 1742)

*Elk even  $n \in \mathbb{N}_{\geq 4}$  is te schrijven als som van twee priemgetallen.*

bv.:  $4 = 2 + 2$ ,  $6 = 3 + 3$ ,  $8 = 3 + 5$ ,  $10 = 3 + 7 = 5 + 5$ .



## Stelling (Laatste Stelling van Fermat 1637; Wiles 1994)

*Voor alle  $n, x, y, z \in \mathbb{N}$  met  $n > 2$  geldt:  $x^n + y^n \neq z^n$ .*

# Samenspel tussen de basisopparaties



## Vermoeden (Goldbach 1742)

*Elk even  $n \in \mathbb{N}_{\geq 4}$  is te schrijven als som van twee priemgetallen.*

bv.:  $4 = 2 + 2$ ,  $6 = 3 + 3$ ,  $8 = 3 + 5$ ,  $10 = 3 + 7 = 5 + 5$ .



## Stelling (Laatste Stelling van Fermat 1637; Wiles 1994)

*Voor alle  $n, x, y, z \in \mathbb{N}$  met  $n > 2$  geldt:  $x^n + y^n \neq z^n$ .*

Voor  $n = 2$  zijn er wel oplossingen, bv.:  $3^2 + 4^2 = 5^2$ .

# ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

# ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

bv.:  $(1, 8, 9)$  is een ABC-drietal, want  $1 + 8 = 9$  en  $\text{ggd}(1, 8, 9) = 1$

## ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

bv.:  $(1, 8, 9)$  is een ABC-drietal, want  $1 + 8 = 9$  en  $\text{ggd}(1, 8, 9) = 1$   
 $(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8)$  ook, want  $81 + 175 = 256$  en  $\text{ggd}(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8) = 1$

# ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

bv.:  $(1, 8, 9)$  is een ABC-drietal, want  $1 + 8 = 9$  en  $\text{ggd}(1, 8, 9) = 1$   
 $(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8)$  ook, want  $81 + 175 = 256$  en  $\text{ggd}(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8) = 1$

## Definitie (radicaal)

Het radicaal van een  $n \in \mathbb{N}$  is het product van zijn priemdelers:

$$\text{rad}(n) := \prod_{p|n, p \text{ priem}} p.$$



# ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

bv.:  $(1, 8, 9)$  is een ABC-drietal, want  $1 + 8 = 9$  en  $\text{ggd}(1, 8, 9) = 1$   
 $(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8)$  ook, want  $81 + 175 = 256$  en  $\text{ggd}(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8) = 1$

## Definitie (radicaal)

Het radicaal van een  $n \in \mathbb{N}$  is het product van zijn priemdelers:

$$\text{rad}(n) := \prod_{p|n, p \text{ priem}} p.$$

bv.:  $\text{rad}(2016) = \text{rad}(2^5 \cdot 3^2 \cdot 7) = 2 \cdot 3 \cdot 7 = 42$

# ABC-drietal en radicaal

## Definitie (ABC-drietal)

Een ABC-drietal is een drietal  $(a, b, c) \in \mathbb{N}^3$  met

$$a + b = c \quad \text{en} \quad \text{ggd}(a, b, c) = 1.$$

bv.:  $(1, 8, 9)$  is een ABC-drietal, want  $1 + 8 = 9$  en  $\text{ggd}(1, 8, 9) = 1$   
 $(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8)$  ook, want  $81 + 175 = 256$  en  $\text{ggd}(3^4, 5^2 \cdot 7, 2^8) = 1$

## Definitie (radicaal)

Het radicaal van een  $n \in \mathbb{N}$  is het product van zijn priemdelers:

$$\text{rad}(n) := \prod_{p|n, p \text{ priem}} p.$$

bv.:  $\text{rad}(2016) = \text{rad}(2^5 \cdot 3^2 \cdot 7) = 2 \cdot 3 \cdot 7 = 42$   
 $\text{rad}(2013) = \text{rad}(3 \cdot 11 \cdot 61) = 3 \cdot 11 \cdot 61 = 2013$

# Kwaliteit

Voor een ABC-drietal  $(a, b, c)$  beschouwen we het getal  $q$  met

$$c = \text{rad}(abc)^q.$$

# Kwaliteit

Voor een ABC-drietal  $(a, b, c)$  beschouwen we het getal  $q$  met

$$c = \text{rad}(abc)^q.$$

## Definitie (Kwaliteit)

*De kwaliteit van een ABC-drietal  $(a, b, c)$  is*

$$q(a, b, c) := \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))}.$$

# Kwaliteit

Voor een ABC-drietal  $(a, b, c)$  beschouwen we het getal  $q$  met

$$c = \text{rad}(abc)^q.$$

## Definitie (Kwaliteit)

De kwaliteit van een ABC-drietal  $(a, b, c)$  is

$$q(a, b, c) := \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))}.$$

$a$	$b$	$c$	$\text{rad}(abc)$	$q(a, b, c)$
$3^4$	$5^2 \cdot 7$	$2^8 = 256$	$2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 = 210$	$\frac{\log(256)}{\log(210)} = 1,03704\dots$
$3^2$	$2^6$	$73$	$2 \cdot 3 \cdot 73 = 438$	$\frac{\log(73)}{\log(438)} = 0,70541\dots$
$1$	$1$	$2$	$2$	$\frac{\log(2)}{\log(2)} = 1$

# Het vermoeden

Vermoeden (abc-vermoeden, Oesterlé en Masser 1985)

*Voor elke  $Q > 1$  zijn er slechts eindig veel ABC-drietallen met kwaliteit  $> Q$ .*



# Het vermoeden

Vermoeden (abc-vermoeden, Oesterlé en Masser 1985)

*Voor elke  $Q > 1$  zijn er slechts eindig veel ABC-drietallen met kwaliteit  $> Q$ .*



Als het vermoeden waar is, dan bestaat er een grootste kwaliteit van alle ABC-drietallen. Dit levert het volgende gevolg op.

# Het vermoeden

## Vermoeden (abc-vermoeden, Oesterlé en Masser 1985)

*Voor elke  $Q > 1$  zijn er slechts eindig veel ABC-drietallen met kwaliteit  $> Q$ .*



Als het vermoeden waar is, dan bestaat er een grootste kwaliteit van alle ABC-drietallen. Dit levert het volgende gevolg op.

## Vermoeden (zwak abc-vermoeden)

*Er bestaat een  $Q_{\max} > 1$  zodat alle ABC-drietallen kwaliteit  $\leq Q_{\max}$  hebben.*



## Voorbeelden

ABC-drietallen met kwaliteit  $> 1,4$  worden *goed* genoemd.

## Voorbeelden

ABC-drietallen met kwaliteit  $> 1,4$  worden *goed* genoemd.  
Er zijn hier momenteel 240 van gevonden (met  $a < b$ ).

## Voorbeelden

ABC-drietallen met kwaliteit  $> 1,4$  worden *goed* genoemd.  
Er zijn hier momenteel 240 van gevonden (met  $a < b$ ).

plek	$a$	$b$	$c$	$q(a, b, c)$	ontdekker(s)
1	2	$3^{10} \cdot 109$	$23^5$	1,6299	Reyssat
2	$11^2$	$3^2 \cdot 5^6 \cdot 7^3$	$2^{21} \cdot 23$	1,6260	de Weger
3	$19 \cdot 1307$	$7 \cdot 29^2 \cdot 31^8$	$2^8 \cdot 3^{22} \cdot 5^4$	1,6235	Browkin-Brzezinski

## Voorbeelden

ABC-drietallen met kwaliteit  $> 1,4$  worden *goed* genoemd.  
Er zijn hier momenteel 240 van gevonden (met  $a < b$ ).

plek	$a$	$b$	$c$	$q(a, b, c)$	ontdekker(s)
1	2	$3^{10} \cdot 109$	$23^5$	1,6299	Reyssat
2	$11^2$	$3^2 \cdot 5^6 \cdot 7^3$	$2^{21} \cdot 23$	1,6260	de Weger
3	$19 \cdot 1307$	$7 \cdot 29^2 \cdot 31^8$	$2^8 \cdot 3^{22} \cdot 5^4$	1,6235	Browkin-Brzezinski

Meest recente (Frank Rubin, mei 2017):

$$3^{13} \cdot 37^5 \cdot 44939^2 + 5^5 \cdot 7^{23} \cdot 19 \cdot 463 \cdot 863 = 2^{20} \cdot 53^8 \cdot 61 \cdot 113^4$$

kwaliteit  $\approx 1,4206$  (135e plek);  $c$  heeft 30 cijfers!

## Voorbeelden

ABC-drietallen met kwaliteit  $> 1,4$  worden *goed* genoemd.  
Er zijn hier momenteel 240 van gevonden (met  $a < b$ ).

plek	$a$	$b$	$c$	$q(a, b, c)$	ontdekker(s)
1	2	$3^{10} \cdot 109$	$23^5$	1,6299	Reyssat
2	$11^2$	$3^2 \cdot 5^6 \cdot 7^3$	$2^{21} \cdot 23$	1,6260	de Weger
3	$19 \cdot 1307$	$7 \cdot 29^2 \cdot 31^8$	$2^8 \cdot 3^{22} \cdot 5^4$	1,6235	Browkin-Brzezinski

Meest recente (Frank Rubin, mei 2017):

$$3^{13} \cdot 37^5 \cdot 44939^2 + 5^5 \cdot 7^{23} \cdot 19 \cdot 463 \cdot 863 = 2^{20} \cdot 53^8 \cdot 61 \cdot 113^4$$

kwaliteit  $\approx 1,4206$  (135e plek);  $c$  heeft 30 cijfers!

Meer info op website Bart de Smit:

<http://www.math.leidenuniv.nl/~desmit/abc/index.php?set=2>

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$



## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.

Aantal: 14 482 065

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.

Aantal: 14 482 065

Zelfde algoritme vond alle goede ABC-drietallen met  $c < 10^{20}$ .

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).  
Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.  
Aantal: 14 482 065

Zelfde algoritme vond alle goede ABC-drietallen met  $c < 10^{20}$ .

Andere technieken: kettingbreuken, LLL-algoritme.

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).  
Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.  
Aantal: 14 482 065

Zelfde algoritme vond alle goede ABC-drietallen met  $c < 10^{20}$ .

Andere technieken: kettingbreuken, LLL-algoritme.  
Bijvoorbeeld:  $\sqrt[5]{109} \approx 23/9$

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).  
Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.  
Aantal: 14 482 065

Zelfde algoritme vond alle goede ABC-drietallen met  $c < 10^{20}$ .

Andere technieken: kettingbreuken, LLL-algoritme.

Bijvoorbeeld:  $\sqrt[5]{109} \approx 23/9$

Dus:  $3^{10} \cdot 109 - 23^5$  is 'klein' in absolute waarde. Bereken:  $-2$ .

## Enige computerinzet

*ABC-hit*: ABC-drietal met kwaliteit  $> 1$  (en  $a < b$ ).

Hier bestaan er oneindig veel van bv.:

$$(a_n, b_n, c_n) := (1, 9^n - 1, 9^n).$$

Voor bewijs, gebruik dat  $b_n$  deelbaar is door  $8 = 2^3$ .

*ABC@Home* project van Universiteit Leiden: via wereldwijd gedistribueerd algoritme zijn alle ABC-hits met  $c < 10^{18}$  gevonden.

Aantal: 14 482 065

Zelfde algoritme vond alle goede ABC-drietallen met  $c < 10^{20}$ .

Andere technieken: kettingbreuken, LLL-algoritme.

Bijvoorbeeld:  $\sqrt[5]{109} \approx 23/9$

Dus:  $3^{10} \cdot 109 - 23^5$  is 'klein' in absolute waarde. Bereken:  $-2$ .

Nu:  $2 + 3^{10} \cdot 109 = 23^5$ .



# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietalen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$  met

$$\text{rad}(abc) = \text{rad}(x^n y^n z^n) = \text{rad}(xyz) \leq xyz < z^3,$$

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietalen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$  met

$$\text{rad}(abc) = \text{rad}(x^n y^n z^n) = \text{rad}(xyz) \leq xyz < z^3,$$

$$q(a, b, c) = \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))} > \frac{\log(z^n)}{\log(z^3)} = \frac{n}{3}.$$

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietalen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$  met

$$\text{rad}(abc) = \text{rad}(x^n y^n z^n) = \text{rad}(xyz) \leq xyz < z^3,$$

$$q(a, b, c) = \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))} > \frac{\log(z^n)}{\log(z^3)} = \frac{n}{3}.$$

Aanname geeft  $Q \geq q(a, b, c)$ ,

# Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

*Neem aan: alle ABC-drietalen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .*

*Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :*

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$  met

$$\text{rad}(abc) = \text{rad}(x^n y^n z^n) = \text{rad}(xyz) \leq xyz < z^3,$$

$$q(a, b, c) = \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))} > \frac{\log(z^n)}{\log(z^3)} = \frac{n}{3}.$$

Aanname geeft  $Q \geq q(a, b, c)$ , dus  $Q > n/3$ ,



## Fermat

## Stelling (abc impliceert asymptotisch Fermat)

Neem aan: alle ABC-drietalen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .

Dan geldt voor alle  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$ :

$$n \geq 3Q \quad \Rightarrow \quad x^n + y^n \neq z^n.$$

*Bewijs.* Laat  $x, y, z, n \in \mathbb{N}$  met  $x^n + y^n = z^n$ .

Door ggd weg te delen, kunnen we aannemen dat  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ .

Dit geeft een ABC-drietal  $(a, b, c) = (x^n, y^n, z^n)$  met

$$\text{rad}(abc) = \text{rad}(x^n y^n z^n) = \text{rad}(xyz) \leq xyz < z^3,$$

$$q(a, b, c) = \frac{\log(c)}{\log(\text{rad}(abc))} > \frac{\log(z^n)}{\log(z^3)} = \frac{n}{3}.$$

Aanname geeft  $Q \geq q(a, b, c)$ , dus  $Q > n/3$ , oftewel

$$n < 3Q.$$

QED

# Gegeneraliseerd Fermat

Voor exponenten  $p, q, r \in \mathbb{N}_{\geq 2}$  beschouw vergelijking

$$x^p + y^q = z^r, \quad x, y, z \in \mathbb{N}, \quad \text{ggd}(x, y, z) = 1.$$

# Gegeneraliseerd Fermat

Voor exponenten  $p, q, r \in \mathbb{N}_{\geq 2}$  beschouw vergelijking

$$x^p + y^q = z^r, \quad x, y, z \in \mathbb{N}, \quad \text{ggd}(x, y, z) = 1.$$

**Vermoeden (gegeneraliseerd Fermat, Beal US\$1 000 000 prijs)**

Voor alle  $x, y, z, p, q, r \in \mathbb{N}$  met  $p, q, r > 2$  en  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ :

$$x^p + y^q \neq z^r.$$

# Gegeneraliseerd Fermat

Voor exponenten  $p, q, r \in \mathbb{N}_{\geq 2}$  beschouw vergelijking

$$x^p + y^q = z^r, \quad x, y, z \in \mathbb{N}, \quad \text{ggd}(x, y, z) = 1.$$

**Vermoeden (gegeneraliseerd Fermat, Beal US\$1 000 000 prijs)**

Voor alle  $x, y, z, p, q, r \in \mathbb{N}$  met  $p, q, r > 2$  en  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ :

$$x^p + y^q \neq z^r.$$

**Stelling (abc impliceert asymptotisch gegeneraliseerd Fermat)**

Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .

Dan geldt voor alle  $x, y, z, p, q, r \in \mathbb{N}$  met  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ :

$$\left(\frac{1}{p} + \frac{1}{q} + \frac{1}{r}\right)^{-1} \geq Q \quad \Rightarrow \quad x^p + y^q \neq z^r.$$

# Gegeneraliseerd Fermat

Voor exponenten  $p, q, r \in \mathbb{N}_{\geq 2}$  beschouw vergelijking

$$x^p + y^q = z^r, \quad x, y, z \in \mathbb{N}, \quad \text{ggd}(x, y, z) = 1.$$

**Vermoeden (gegeneraliseerd Fermat, Beal US\$1 000 000 prijs)**

Voor alle  $x, y, z, p, q, r \in \mathbb{N}$  met  $p, q, r > 2$  en  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ :

$$x^p + y^q \neq z^r.$$

**Stelling (abc impliceert asymptotisch gegeneraliseerd Fermat)**

Neem aan: alle ABC-drietallen hebben kwaliteit  $\leq Q$ .

Dan geldt voor alle  $x, y, z, p, q, r \in \mathbb{N}$  met  $\text{ggd}(x, y, z) = 1$ :

$$\left(\frac{1}{p} + \frac{1}{q} + \frac{1}{r}\right)^{-1} \geq Q \quad \Rightarrow \quad x^p + y^q \neq z^r.$$

*Bewijs.* Opgave ...

# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

## Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

- ABC-drietallen met grote kwaliteit vinden lijkt lastig



# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

- ABC-drietallen met grote kwaliteit vinden lijkt lastig
- Impliceert veel ware en aannemelijke uitspraken (en geen onware zover we weten)

# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

- ABC-drietallen met grote kwaliteit vinden lijkt lastig
- Impliceert veel ware en aannemelijke uitspraken (en geen onware zover we weten)
- Speciale gevallen

# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

- ABC-drietallen met grote kwaliteit vinden lijkt lastig
- Impliceert veel ware en aannemelijke uitspraken (en geen onware zover we weten)
- Speciale gevallen
- Verklaring met *probabilistische heuristiek*, in trant van: groot natuurlijk getal  $n$  is priem met 'kans' van  $1/\log n$

# Aanwijzingen

Meeste getaltheoretici denken dat het abc-vermoeden waar is.

Aanwijzingen:

- ABC-drietallen met grote kwaliteit vinden lijkt lastig
- Impliceert veel ware en aannemelijke uitspraken (en geen onware zover we weten)
- Speciale gevallen
- Verklaring met *probabilistische heuristiek*, in trant van: groot natuurlijk getal  $n$  is priem met 'kans' van  $1/\log n$
- Waar in analoge getalsystemen (polynoomringen)

# Bewijs?



# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn



# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden* over *elliptische krommen*

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden* over *elliptische krommen*
- Meer dan 10 jaar aan gewerkt

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden* over *elliptische krommen*
- Meer dan 10 jaar aan gewerkt
- Berust op nog eens honderden pagina's eigen werk

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden over elliptische krommen*
- Meer dan 10 jaar aan gewerkt
- Berust op nog eens honderden pagina's eigen werk
- Duidelijk overzicht van bewijs ontbreekt

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden over elliptische krommen*
- Meer dan 10 jaar aan gewerkt
- Berust op nog eens honderden pagina's eigen werk
- Duidelijk overzicht van bewijs ontbreekt
- Inmiddels enige conferenties gehouden over werk van Mochizuki (schijnbaar met wisselend succes)

# Bewijs?



- 30 augustus 2012: Shinichi Mochizuki publiceert 4 artikelen 'Inter-universal Teichmuller Theory I,II,II,IV' op eigen website
- Ruim 500 pagina's *exotische* (inter-universele?) meetkunde
- abc-vermoeden zou direct gevolg van de algemene theorie zijn, via *Szpiro vermoeden over elliptische krommen*
- Meer dan 10 jaar aan gewerkt
- Berust op nog eens honderden pagina's eigen werk
- Duidelijk overzicht van bewijs ontbreekt
- Inmiddels enige conferenties gehouden over werk van Mochizuki (schijnbaar met wisselend succes)
- Consensus over bewijsclaim lijkt nog ver weg ...

Bedankt voor de aandacht!

